EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.5.8.
COM(2025) 234 final

2025/0110 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a Nemzetközi Szőlészeti és Borászati Szervezetben (OIV) képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya az Unió által a Nemzetközi Szőlészeti és Borászati Szervezet (OIV) 2025. június 20-i közgyűlésén az uniós jogra potenciálisan hatást gyakorló OIV-állásfoglalások tervezett elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. Az Európai Unió különleges helyzete az OIV keretében

Az OIV-nek jelenleg 50 állam, köztük 20 uniós tagállam a tagja. Az Európai Unió nem tagja az OIV-nek. 2017. október 20. óta azonban az OIV megadta az Uniónak az OIV eljárási szabályzatának 4. cikkében előírt különleges státuszt, amely lehetővé teszi, hogy az Unió bekapcsolódjon a bizottságok, az albizottságok és a szakértői csoportok munkájába, valamint hogy részt vegyen a közgyűlés és a végrehajtó bizottság ülésein.

2.2. Az OIV

A Nemzetközi Szőlészeti és Borászati Szervezet (OIV) a szőlészet és a borászat, a boralapú italok, a csemegeszőlő, a mazsola és az egyéb szőlészeti és borászati termékek területén tevékenykedő tudományos és szakmai kormányközi szervezet. Az OIV célkitűzései a következők: i. tájékoztatás nyújtása azon intézkedésekről, amelyek révén a termelők, a fogyasztók, valamint a szőlészeti és borászati termékek ágazatában tevékenykedő egyéb szereplők érdekei figyelembe vehetők, ii. segítségnyújtás a szabványosításra irányuló tevékenységekben részt vevő egyéb nemzetközi szervezeteknek, valamint iii. hozzájárulás a meglévő gyakorlatok és szabványok nemzetközi harmonizációjához.

2.3. Az OIV tervezett jogi aktusa

Az OIV következő közgyűlésére 2025. június 20-án kerül sor. Ebben az összefüggésben és az OIV 2025. márciusi szakmai ülésein folytatott megbeszélések alapján várhatóan a következő – joghatással bíró – állásfoglalások kerülnek fel a közgyűlés napirendjére elfogadás céljából:

– a mustokban és a borokban, illetve az élesztőkultúrákban végzett élesztősejt-számlálás új módszeréről szóló, OENO-MICRO 22-713A és OENO-MICRO 22-713B jelzetű állásfoglalás-tervezetek,

– az *S. cerevisiae* élesztőgombatörzsek erjesztő tulajdonságainak értékelésére szolgáló szabványos protokollról szóló, OENO-MICRO 23-739 jelzetű állásfoglalás-tervezet,

– az alkoholmentesített, illetve a részlegesen alkoholmentesített borokra vonatkozó különleges borászati eljárásokról szóló, OENO-TECHNO 14-540A és OENO-TECHNO 14-540 B jelzetű állásfoglalás-tervezetek,

– a bor szorbinsav-koncentrációjának legmagasabb elfogadható értékéről szóló, OENO-TECHNO 23-730 jelzetű állásfoglalás-tervezet,

– a fumársav mustok mikrobiológiai szabályozásához történő alkalmazásáról szóló, OENO-TECHNO 23-738 jelzetű állásfoglalás-tervezet,

– a borkősav, illetve a kitozán izotóparányainak meghatározására szolgáló módszerről szóló, OENO-SPECIF 21-691 és OENO-SPECIF 23-728 jelzetű állásfoglalás-tervezetek.

Számítani lehet arra, hogy az OIV közgyűlésének ülésére összeállított napirend még módosul és további, az uniós jogra joghatást gyakorló állásfoglalásokkal egészül ki. A közgyűlés által elvégzendő munka hatékonyságának biztosítása és egyúttal a Szerződésekben foglalt szabályok tiszteletben tartása érdekében a Bizottság kellő időben kiegészíti vagy módosítja e javaslatot, lehetővé téve ezáltal a Tanács számára, hogy az érintett állásfoglalásokra vonatkozóan is elfogadja a képviselendő álláspontot.

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

Az OIV következő közgyűlésén szavazásra bocsátandó állásfoglalás-tervezetek többségét a borágazat tudományos és műszaki szakértői részletesen megvitatták. A szóban forgó állásfoglalások hozzájárulnak a borászati szabványok nemzetközi szintű harmonizációjához, és olyan keretet teremtenek, amely tisztességes versenyt biztosít a borágazat termékeivel folytatott kereskedelemben. Következésképpen helyénvaló támogatni őket.

Nem támogatandó azonban az OENO-TECHNO 14–540A jelzetű állásfoglalás-tervezet, amely lehetővé tenné a glicerinnek (E 422) az alkoholmentesített borokhoz, jelentős maximális koncentrációban való hozzáadását. A megengedett felső határértékre vonatkozó javaslat a termékre és a fogyasztók egészségére gyakorolt hatások tekintetében elégtelen tudományos bizonyítékokon alapul. Ezért ez az állásfoglalás mindaddig nem támogatható, amíg nem készül megfelelő tudományos értékelés, beleértve az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság által végzett, a glicerinnek (E 422) az alkoholmentesített bor termékkategóriában való használatára is kiterjedő aktualizált expozíciós értékelést és kockázatjellemzést.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Általános elvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „*a megállapodásokkal létrehozott szervekben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat*”.

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése attól függetlenül alkalmazandó, hogy az Unió tagja-e a szervnek vagy részes fele-e a megállapodásnak[1].

A „*joghatással bíró jogi aktus*” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, melyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak kötelező erővel, de „*meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát*”[2].

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

Az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és az (EU) 2019/934 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet értelmében egyes, az OIV által elfogadott és közzétett állásfoglalások joghatást gyakorolnak az uniós jogra, különösen az OIV által

[1] A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 64. pont.

[2] A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

ajánlott és közzétett borászati eljárásokkal és vizsgálati módszerekkel kapcsolatos jogszabályokra. Ezért indokolt, hogy a szóban forgó állásfoglalások tekintetében az Unió hatáskörébe tartozó kérdésekre vonatkozó uniós álláspontot a Tanács fogadja el és azt az OIV ülésein a szervezetben tagsággal rendelkező uniós tagállamok az Unió érdekében együttesen eljárva képviseljék.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Általános elvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegűként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

Az elfogadandó állásfoglalás-tervezetek fő célja a borászati szabványok harmonizálásához és ezáltal a közös agrárpolitika végrehajtásához kapcsolódik. Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 43. cikke.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja az EUMSZ 43. cikke, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

5. A TERVEZETT JOGI AKTUS KIHIRDETÉSE

Tárgytalan.

2025/0110 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a Nemzetközi Szőlészeti és Borászati Szervezetben (OIV) képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 43. cikkére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) 2025. június 20-án megtartandó következő közgyűlésén a Nemzetközi Szőlészeti és Borászati Szervezet (OIV) az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése értelmében joghatással bíró állásfoglalásokat fog megvitatni, és határozni fog az említett állásfoglalások elfogadásáról.

(2) Az Unió nem tagja az OIV-nek. Az OIV azonban 2017. október 20-án megadta az Unió számára az OIV eljárási szabályzatának 4. cikkében előírt különleges státuszt.

(3) 20 uniós tagállam tagja az OIV-nek. A szóban forgó tagállamoknak lehetőségük van módosításokat javasolni az OIV állásfoglalás-tervezeteit illetően, és az OIV következő, 2025. június 20-án tartandó közgyűlésén felkérést fognak kapni az említett állásfoglalások elfogadására.

(4) Ezért indokolt, hogy a szóban forgó állásfoglalások tekintetében az Unió hatáskörébe tartozó kérdésekre vonatkozó uniós álláspontot a Tanács fogadja el és azt az OIV ülésein a szervezetben tagsággal rendelkező uniós tagállamok az Unió érdekében együttesen eljárva képviseljék.

(5) Az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet[1] és az (EU) 2019/934 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet[2] értelmében egyes, az OIV által elfogadott és közzétett állásfoglalások joghatással fognak bírni az uniós jogrendre nézve.

---

[1] Az Európai Parlament és a Tanács 1308/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról és a 922/72/EGK, a 234/79/EGK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 671. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj).

[2] A Bizottság (EU) 2019/934 felhatalmazáson alapuló rendelete (2019. március 12.) az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az alkoholtartalom-növelés engedélyezésére vonatkozó lehetőség által érintett szőlőtermő területek, az engedélyezett borászati eljárások és a szőlőből készült termékek előállítására és tartósítására alkalmazandó korlátozások, a melléktermékek százalékos arányban megadott minimális alkoholtartalma és a melléktermékek kivonása, valamint az OIV adatlapjainak közzététele tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 149., 2019.6.7., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/934/oj).

(6) Az 1308/2013/EU rendelet 80. cikke (3) bekezdésének a) pontja értelmében a Bizottságnak borászati eljárások engedélyezésekor figyelembe kell vennie az OIV által ajánlott és közzétett borászati eljárásokat és vizsgálati módszereket.

(7) Az 1308/2013/EU rendelet 80. cikkének (5) bekezdése értelmében a Bizottságnak a borágazati termékek összetételének meghatározására szolgáló vizsgálati módszereket az OIV által ajánlott és közzétett releváns módszerekből kiindulva kell meghatároznia, kivéve, ha e módszerek az Unió által elérni kívánt cél szempontjából nem hatékony vagy nem megfelelő eszköznek minősülnek.

(8) Az 1308/2013/EU rendelet 90. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy az Unióba behozott borágazati termékeket az Unió által a szóban forgó rendelet alapján engedélyezett borászati eljárásokkal összhangban, illetve ezen engedély megadása előtt az OIV által ajánlott és közzétett borászati eljárásokkal összhangban kell előállítani.

(9) Az (EU) 2019/934 felhatalmazáson alapuló rendelet 9. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha a Bizottság nem határoz meg a borászati eljárások során alkalmazott anyagokra vonatkozó tisztasági és azonosítási előírásokat, akkor a szóban forgó rendelet I. mellékletének A. részében szereplő 2. táblázat 4. oszlopában említett, OIV-ajánlásokra hivatkozó tisztasági és azonosítási előírások érvényesek.

(10) Az OENO-MICRO 22-713A és az OENO-MICRO 22-713B jelzetű állásfoglalás-tervezet a mustokban és a borokban, illetve az élesztőkultúrákban végzett élesztősejt-számlálás új módszerének bevezetésére irányuló javaslatot tartalmaz. Az OENO-MICRO 23-739 jelzetű állásfoglalás-tervezet iránymutatásokat határoz meg a *Saccaromices cerevisiae* erjesztő tulajdonságainak értékelésére vonatkozóan. Ezek az állásfoglalások az 1308/2013/EU rendelet 80. cikke (3) bekezdésének a) pontja értelmében joghatással fognak bírni.

(11) Az OENO-TECHNO 14-540 B jelzetű állásfoglalás-tervezet a részlegesen alkoholmentesített borok esetében alkalmazható különleges borászati eljárásokat határoz meg. Az OENO-TECHNO 23-730 jelzetű állásfoglalás-tervezet megállapítja a bor szorbinsav-koncentrációjának legmagasabb elfogadható értékét. Az OENO-TECHNO 23-738 jelzetű állásfoglalás-tervezet a fumársav felhasználására vonatkozó, a mustokban végbemenő malolaktikus fermentáció szabályozására szolgáló új borászati eljárást vezet be. Ezek az állásfoglalások az 1308/2013/EU rendelet 80. cikke (3) bekezdésének a) pontja és 90. cikkének (2) bekezdése értelmében joghatással fognak bírni.

(12) Az OENO-SPECIF 21-691 és az OENO-SPECIF 23-728 jelzetű állásfoglalás-tervezet a borkősav, illetve a kitozán izotóparányainak meghatározására szolgáló módszerre vonatkozik. Ezek az állásfoglalások az 1308/2013/EU rendelet 80. cikke (3) bekezdésének a) pontja és az (EU) 2019/934 felhatalmazáson alapuló rendelet 9. cikke értelmében joghatással fognak bírni.

(13) Az OIV említett állásfoglalás-tervezeteit a borágazat tudományos és technikai kérdéseivel foglalkozó szakértők részletesen megvitatták. A szóban forgó állásfoglalás-tervezetek hozzájárulnak a borászati szabványok nemzetközi szintű harmonizációjához, és olyan keretet teremtenek, amely tisztességes versenyt biztosít a borágazat termékeivel folytatott kereskedelemben. Következésképpen helyénvaló támogatni őket.

(14) Egy további, a Közgyűlés általi elfogadásra benyújtott, az uniós jogra joghatást gyakorló állásfoglalás-tervezet az OENO-TECHNO 14-540A jelzetű tervezet, amely

az alkoholmentesített borok esetében alkalmazható különleges borászati eljárásokat határoz meg, ideértve a glicerin (E 422) 50 g/l-es maximális teljes koncentrációban történő hozzáadását is. A megengedett felső határértékre vonatkozó javaslat a termékre és a fogyasztók egészségére gyakorolt hatások tekintetében elégtelen tudományos bizonyítékokon alapul. Ezért ez az állásfoglalás-tervezet nem támogatható mindaddig, amíg nem készül megfelelő értékelés, különösen a glicerinnek (E 422) az alkoholmentesített bor termékkategóriára vonatkozó biztonságos felső határértékeit illetően. Ezenkívül az „Édesítés” című szakasz és különösen az „*Édesítőszerek hozzáadása az alkoholmentesített borhoz*” fogalommeghatározás alkalmazási körét indokolt úgy értelmezni, hogy az az „*Előírás*” részben felsorolt termékekre korlátozódik; ugyanez megjegyzendő az OENO-TECHNO 14-540B jelzetű állásfoglalás-tervezet vonatkozásában is.

(15) Annak biztosítása érdekében, hogy az OIV 2025. június 20-i közgyűlését megelőző tárgyalásokon az OIV-ben tagsággal rendelkező tagállamok rendelkezhessenek a szükséges rugalmassággal, felhatalmazást kell kapniuk az OIV szóban forgó állásfoglalás-tervezeteire vonatkozó módosítások elfogadására, feltéve, hogy az ilyen módosítások nem érintik az említett állásfoglalás-tervezetek lényegét,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Nemzetközi Szőlészeti és Borászati Szervezet (OIV) 2025. június 20-i közgyűlésén az Unió által képviselendő álláspontot a melléklet tartalmazza.

2. cikk

Az 1. cikkben említett álláspontot az Unió azon tagállamai képviselik együttesen eljárva, amelyek tagjai az OIV-nek.

3. cikk

(1) Ha az 1. cikkben említett álláspontot vélhetően befolyásolják az OIV ülései előtt vagy alatt ismertetett új tudományos vagy műszaki információk, akkor az OIV-ben tagsággal rendelkező uniós tagállamok kérelmezik, hogy az OIV közgyűlésén halasszák el a szavazást az Unió álláspontjának az új információk alapján történő meghatározásáig.

(2) Az OIV-ben tagsággal rendelkező tagállamok – egyeztetést követően és az Unió álláspontjának meghatározásáról szóló további tanácsi határozat nélkül – az Unió nevében együttesen eljárva elfogadhatnak a mellékletben említett állásfoglalás-tervezetekre vonatkozó olyan technikai jellegű módosításokat, amelyek azok lényegét nem érintik.

4. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök